OOA
Organisationen til Oplysning om Atomkraft
Ryesgade 19
DK - 2200 København N
☎01-35 55 07 & 01-35 48 07

Oktober 1984

OOAs oplysningskampagne og landsindsamling 1984:

OPHÆV ATOMZONERNE

Kære venner.
OOA er i weekenden d. 20.-21. oktober begyndt at uddele pjecen "Reserveret til atomkraft" de 15 steder i landet, som er beslaglagt til atomkraftværker. Pjecen indgår i OOAs oplysningskampagne "Ophæv atomzonerne". Vi henvender os til jer som led i en landsindsamling, der skal skaffe 300.000 kr. til, at vi kan forstærke kravet om nu at få taget atomkraften af bordet én gang for alle. I får pjecen sammen med dette brev.

Vi indleder vores oplysningskampagne på et tidspunkt, hvor grunden under regeringens atomkraftdrømme synes at vakle mere end nogensinde. Atomkraft blev ikke nævnt med et eneste ord i statsminister Poul Schlüters åbningstale i folketinget. I følge trontalen indgår atomkraften ikke i "de meget store investeringsprojekter", der skal tages stilling til "i den kommende tid".

Betyder det, at regeringen har opgivet atomkraften? Man kan tolke statsministerens tavshed som et forsøg på ikke at provokere et folketingsflertal til at tage definitiv afsked med atomkraft som en fremtidig energikilde. Der er næppe tvivl om, at regeringen i den nuværende parlamentariske situation foretrækker, at den endelige afgørelse om atomkraft bliver udskudt i endnu nogle år. Miljøminister Chr. Christensens beslutning for nylig om at fastholde atomzonerne i yderligere 2-4 år kan ses som et led i en sådan udskydelsesstrategi.

Regeringen er ganske klar over, at den læner sig op ad en kasse politiske øretæver, hvis den fremturer i atomkraft-spørgsmålet nu. For efter Socialdemokratiets kongresbeslutning i september om, at atomkraften skal tages ud af energiplanlægningen, tegner der sig for første gang et flertal i folketinget imod atomkraft. Det radikale venstre har netop fremsat forslag til folketingsbeslutning om en energiplanlægning uden atomkraft.

Vi må sikre, at det folketingsflertal, som vi kan se konturerne af efter over 10 års arbejde, også reelt skrotter alle atomkraftplaner. Det er præcis derfor, at der er brug for at presse på nu. OOAs krav er:

OOA·7 84 Placerings kommuner
[01.10.84]

- Alle de 15 beslaglagte arealer skal frigives. OOA vil uddele 45.000 eksemplarer af pjecen "Reserveret til atomkraft" til husstandene i atomkommunerne.
- Den nye Energiplan 85, som energiminister Knud Enggaard har bebudet, skal - hvis det står til OOA - være den første officielle energiplan uden atomkraft. Også i denne energiplan vil økonomiske overvejelser formentlig være afgørende. Derfor har OOA bedt international sagkundskab om at udarbejde en modrapport til den rapport om atomkraftens økonomi, som i øjeblikket forberedes i energiministeriet.
- Forsknings- og udviklingsarbejdet på energiområdet må drejes væk fra atomkraft og over til alternativerne.
- Regeringen må henvende sig til Sverige for at få Barsebäckværket lukket. I løbet af ganske kort tid kommer den dansk-svenske Barsebäck-komite med en redegørelse. OOA forbereder forskellige udspil i den anledning.

De kommende måneder kan blive kulminationen på atomkraftdebatten herhjemme. Men det franske urantransportskib Mont-Louis' forlis fornylig var en påmindelse til os om, at vore nabolandes atomkraftprogrammer udgør en latent trussel. OOA vil nu forsøge at skaffe 40.000 kr. til en omfattende kortlægning af den internationale atomtransport.

De aktuelle udfordringer til OOA er store. Det er behovet for penge også. Alene udgifterne til kampagnen "Ophæv atomzonerne" er næsten 300.000 kr. Vi håber, at mange af jer vil give f.eks. 100 kr. til en effektiv kampagne, så atomkraften kan blive taget af bordet én gang for alle. Giv gerne mere - eller så meget du kan undvære.

Og endelig - nogle af jer har hørt det før:
En vigtig og uundværlig støtte for OOAs oplysningsarbejde bliver givet af medlemmerne i Garantifonden. Vi vedlægger til jer, der ikke er medlem, en folder, som fortæller om Garantifonden, og hvordan I kan give jeres støtte - tilmed skattefrit.

OOAs seneste landsindsamling var i forbindelse med tiårs dagen. Ved den lejlighed sagde en gammel OOA'er: "Atomkraften bekæmpes ikke på ti år - det tager mindst elleve". Det kunne se ud som om, at det er tæt på at blive virkelighed. Men det kræver en indsats, det kræver aktivitet og penge. Vi håber, at I vil hjælpe os med det sidste nap.

Mange hilsner

Per Faurby Elisabet Stadler Siegfried Christiansen

RESERVERET TIL ATOMKRAFT

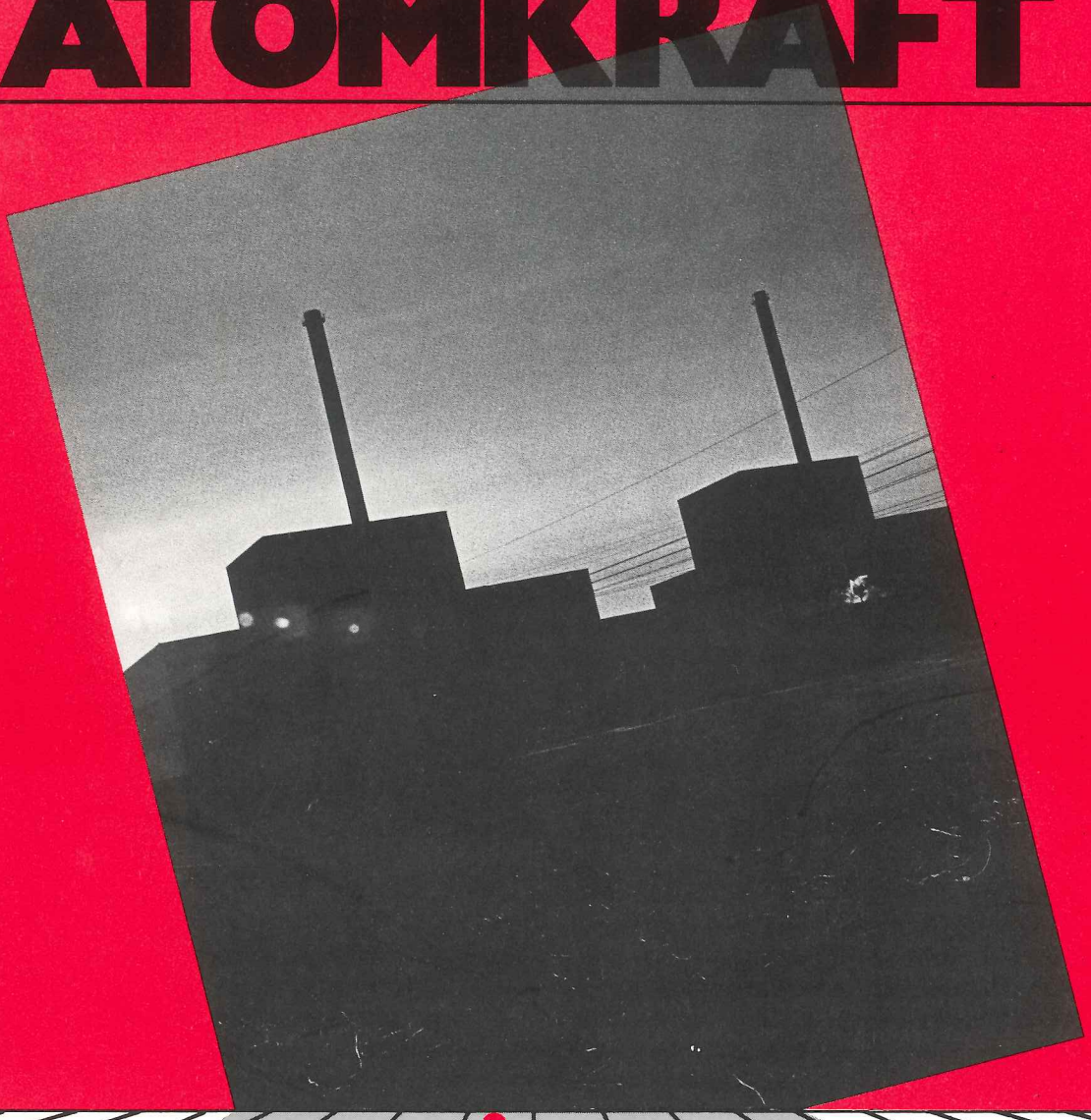

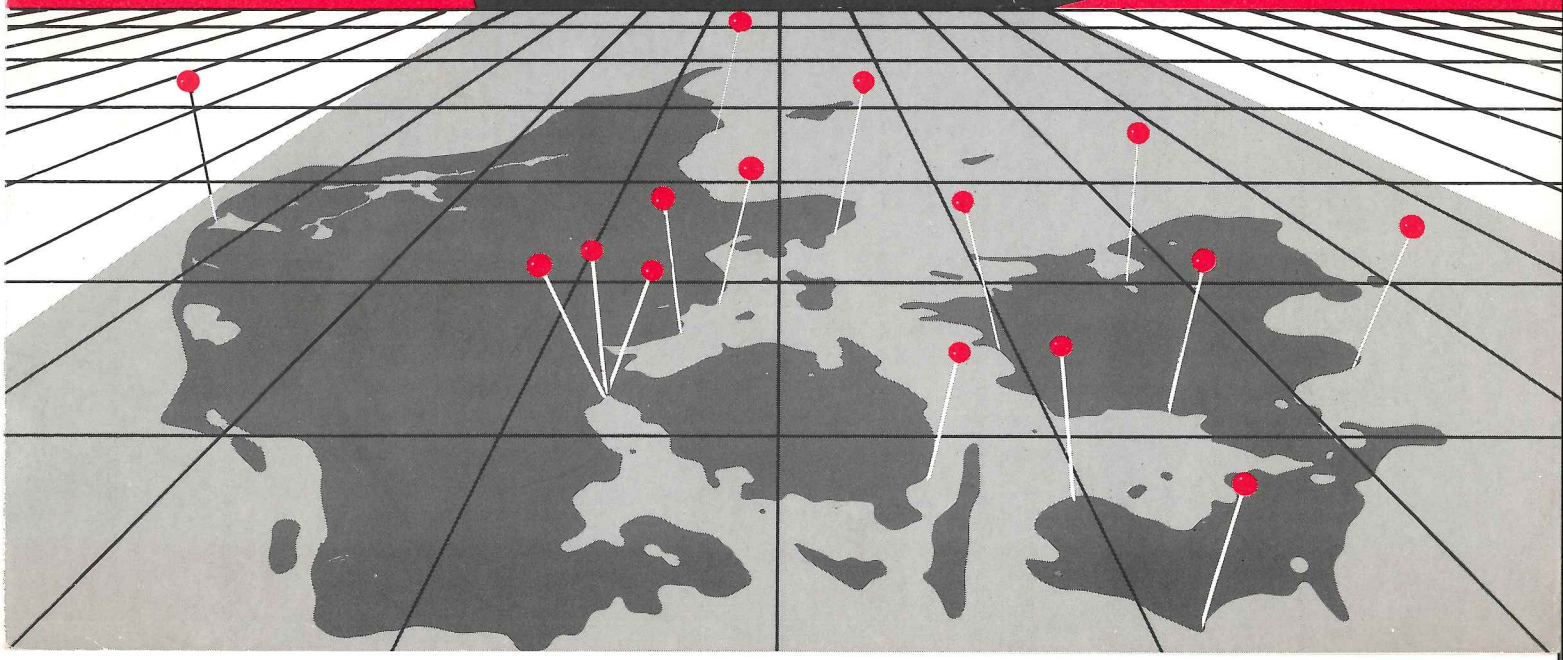

Tag atomkraften af bordet – ophæv atomzonerne

Der har længe været et stort flertal mod atomkraft i befolkningen. Med Socialdemokratiets kongresbeslutning i september om, at atomkraften skal tages ud af energiplanlægningen, tegner der sig nu også et flertal i folketinget.

Alligevel er atomkraften stadig med i energiplanlægningen. Den officielle "Energiplan 81" taler om otte atomkraftværker. Elværkerne har fortsat atomkraft med i deres udbygningsplaner. Risø får stadig millionbevillinger til atomkraft-forskning. Og regeringen vil fastholde restriktionerne i atomkommunerne flere år endnu. Det er ikke rimeligt.

Det er godt nok, at vi har diskuteret atomkraft så længe og grundigt. Men det kan ikke være rigtigt, *at* energiplanlægningen skal saboteres i det uendelige af usikkerhed om atomkraft, *at* 39 danske kommuner skal have deres udvikling bremset i årevis endnu på grund af regeringens atomare luftkasteller, og *at* Barsebäck-værket 20 km fra København fortsat kører, når et flertal i folketinget mener, at atomkraft ikke er sikker nok.

- **Vi må have folketinget til nu at tage atomkraften af bordet én gang for alle.**
- Restriktionerne i atomkommunerne må ophæves og alle 15 pladser frigives.
- Forskning- og udviklingsarbejdet på energiområdet må drejes væk fra atomkraft og over til alternativerne.
- Nye officielle energiplaner må bane vej for en nedtrapning af kulforbruget, flere tekniske energibesparelser, en bedre udnyttelse af naturgassen og selvforsyning fra de vedvarende energikilder.
- Regeringen må henvende sig til Sverige for at få Barsebäck-værket lukket.

Vi kan ikke regne med, at beslutningerne kommer af sig selv. Politikerne tager bestik af, hvad der rører sig i befolkningen. Derfor må vi selv handle aktivt for at få en bedre fremtid.

OOA's oplysningsarbejde – hvor kommer pengene fra?

Den pjece, som du har i hånden, skal deles ud til husstande de 15 steder, som er reserverede til atomkraftværker. Pjecen indgår i OOA's oplysningskampagne "Ophæv atonzonerne". Kampagnens samlede udgifter er næsten 300.000 kroner. Det er mange penge. Men et landsdækkende og bredt anlagt oplysningsarbejde kræver sin pris. OOA får ikke støtte fra regeringen, kommunerne eller nogen offentlig pengekasse i det hele taget. Der er kun én vej for OOA. Vi må indsamle pengene krone for krone fra mennesker, der ønsker en energi-politik uden atomkraft. Din kontante opbakning skal til for at give kampagnen "Ophæv atomzonerne" den nødvendige gennemslagskraft.

Send dit bidrag til OOA's Landsindsamling på giro 1 35 35 35.

Hvad er OOA?

Organisationen til Oplysning om Atomkraft, OOA, er en folkebevægelse, uafhængig af partipolitik. Der er OOA-lokalgrupper over hele landet. OOA blev oprettet i 1974 med det formål at fremme:

- en kritisk vurdering af og oplysning om alle problemer ved brug af atomkraft.
- øget forskning i og fornyet vurdering af andre energiformer.
- udformning af en langsigtet energipolitik, der også tager sociale og økologiske hensyn.

OOA har et vidtspændende oplysningsarbejde med foredrag, film, udstillinger, studiekredse, udgivelser af pjecer, bøger, energiaviser m.m. Du kan bestille nogle af OOA's udgivelser og kampagnematerialer ved afkrydsning bagpå girokortet til OOA's Landsindsamling "Ophæv atomzonerne".

OOA er ikke en forening i almindelig forstand. Der er ingen medlemmer, som betaler kontingent. Men de faste udgifter til OOA-kontorernes husleje, el, telefon, enkelte lønninger m.m. skal jo dækkes. Pengene forsøger vi at skaffe ved bidrag fra medlemmerne i *OOA's garantifond.* Mange giver hvert kvartal 75-100 kr., andre giver beløb halvårligt eller helårligt. Bidrag til garantifonden eller til OOA's Landsindsamling kan trækkes fra på selvangivelsen (dog højst 1000 kroner pr. år).

Bliv selv medlem af OOA's garantifond. Hjælp til med at skaffe flere medlemmer. Sæt kryds bagpå girokortet. Vær med til at sikre et slagkraftigt OOA.

OOA's landssekretatiat, Ryesgade 19,
2200 København N, 01-35 55 07

Eks-Skolens Trykkeri 10/84

KOMMUNER I FAREZONEN

Der er nogen, der har tegnet cirkler på Danmarkskortet. Indenfor femten 10 km-zoner har regeringen reserveret plads til atomkraftværker. Her må ikke opføres nye boligområder, større arbejdspladser, plejehjem, sygehuse eller andre større institutioner. Det må ikke gøres sværere at evakuere, hvis der sker en atom-ulykke.

Ingen ved, om vi nogensinde får atomkraft i Danmark. Alligevel kræver regeringen, at alle zonerne fastholdes. Mindst 2-4 år endnu.

Det giver store problemer for de 39 kommuner, der berøres af 10 km-zonerne. Flere steder er byggeri allerede blevet afvist. Udbygning i Årøsund ved Haderslev er sat i bero p.g.a. zonerne ved *Brandsø*, *Jørl Hage*- og *Ørby Hage*-placeringerne. Byggeri er afvist ved *As-hoved* og *Mullerup*. Gudme kommune oplyser, at tilflyttere har opgivet at bosætte sig p.g.a. atomkraftplanerne for *Bøsøre*. Mange atomkommuner har protesteret mod, at de skal gå glip af arbejdspladser og økonomisk udvikling p.g.a. regeringens atomkraftdrømme. Skibby byråd finder det "ganske urimeligt", hvis restriktionerne omkring *Sømmer* fastholdes, fordi det "reelt umuliggør udbygningsplanerne" for kommunen. Næstved byråd har protesteret mod *Klinteby*-reservationen, fordi 10 km-zonen "forhindrer Næstved kommune og by i at udvikle sig i sit eneste opland". Byrådet i Rødby vil have zonen ved *Drummeholm* ophævet, da den hindrer byudviklingen. *Thyborøn-Harboøre* kommune "arbejder på at få slettet den reserverede plads helt, bl.a. fordi den betyder, at vi kun kan udvide kommunen i én retning." *Bøsøre*-placeringen på Fyn generer Gudme kommune, fordi "alle de områder, hvor der med rimelighed kan udlægges byzoner ligger inden for 10 km-zonen, og kommunens største by ligger umiddelbart op til 3 km-zonen." Grenaa byråd har besluttet helt at overse reservationen ved *Katholm* i forslaget til kommuneplan. Og Stevns byråd siger direkte at man ikke vil have noget atomkraftværk, og at "restriktionerne på *Stevns* bør fjernes."

Flere andre kommuner har protesteret. I Gørlev ved *Mullerup*-placeringen har byrådet nu opfordret til, at alle atomkommuner i fællesskab går til miljøministeren.

Det er for groft, hvis regeringen prøver at påtvinge lokalsamfundene et atomkraft-projekt, som befolkningen siger klart "nej tak" til. Og det er helt meningsløst at holde kommunernes planlægning i spændetrøje, når det er så tvivlsomt, om vi nogensinde får atomkraft i Danmark.

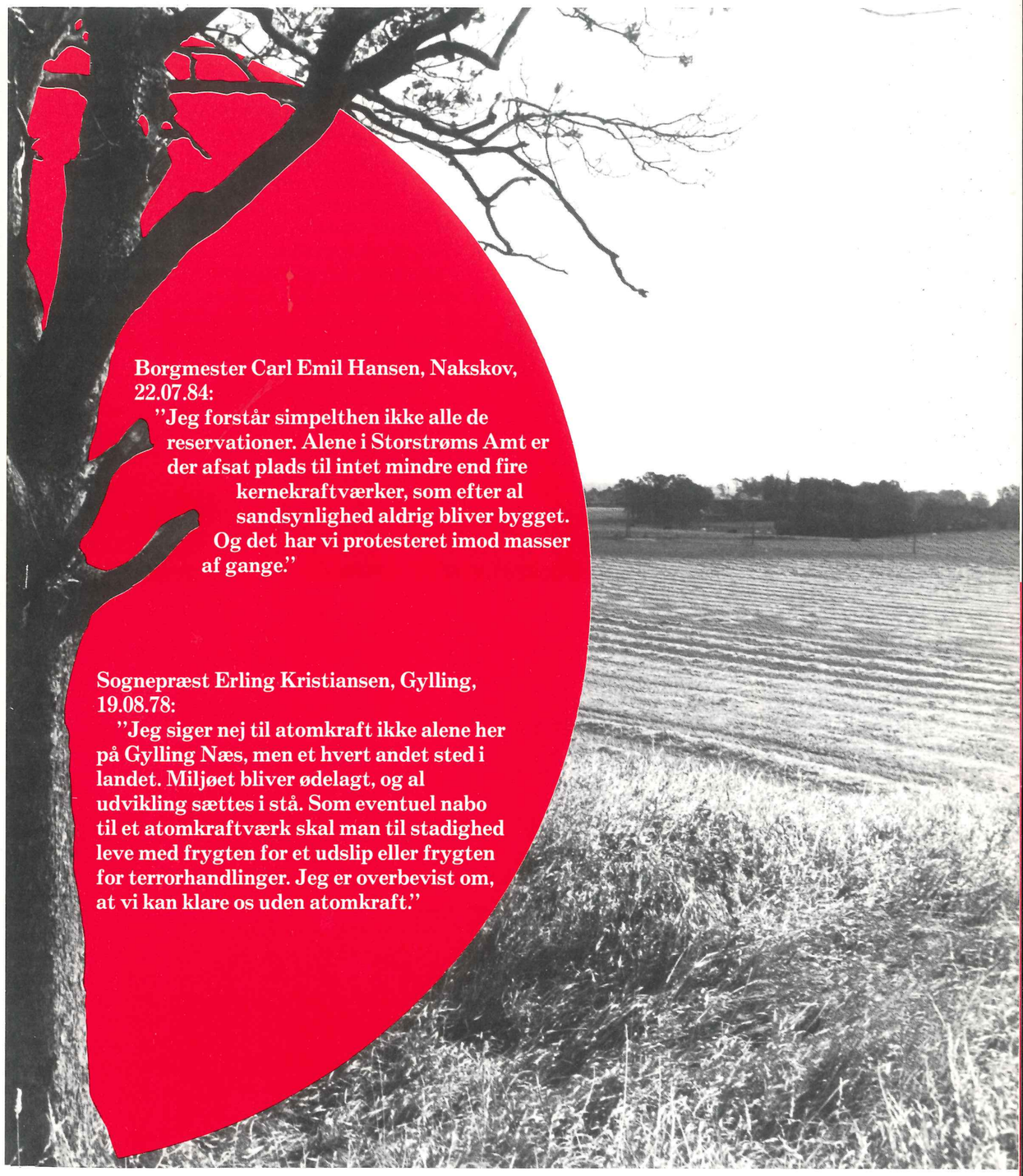

Borgmester Carl Emil Hansen, Nakskov, 22.07.84:

"Jeg forstår simpelthen ikke alle de reservationer. Alene i Storstrøms Amt er der afsat plads til intet mindre end fire kernekraftværker, som efter al sandsynlighed aldrig bliver bygget. Og det har vi protesteret imod masser af gange."

Sognepræst Erling Kristiansen, Gylling, 19.08.78:

"Jeg siger nej til atomkraft ikke alene her på Gylling Næs, men et hvert andet sted i landet. Miljøet bliver ødelagt, og al udvikling sættes i stå. Som eventuel nabo til et atomkraftværk skal man til stadighed leve med frygten for et udslip eller frygten for terrorhandlinger. Jeg er overbevist om, at vi kan klare os uden atomkraft."

I ATOMKRAFTENS SKYGGE

Hvis atomkraftværket kommer, bliver der vendt op og ned på livet i atomkommunen. Der skal anlægges en kæmpe byggeplads, nye veje og havneanlæg. Stærk trafik og tunge transporter vil præge dagligdagen i de mere end 10 år, det kan tage at opføre værket.

Befolkningens sammensætning vil også blive ændret. Der skal bruges 2000-2500 teknikere og håndværkere til at bygge værket, og de fleste af dem må hentes udenfor kommunen. Folk fra området får næppe meget arbejde ved byggeriet. De mange tilflyttere skal bruge boliger, børnehaver, skoler og anden kommunal service. Det betyder øgede byrder for kommunen.

Når atomkraftværket står færdigt, vil de fleste arbejdere flytte væk igen. Der vil kun være brug for de 150-200 teknikere, der skal køre værket. Kommunen vil pludselig stå med overflødige pladser i skoler, børnehaver osv.

Atomkraftværket betyder også afspærrede naturområder, et enormt forbrug af ferskvand, udledning af varmt kølevand, højspændingsledninger på kryds og tværs gennem landskabet, overvågning og kontrol – og en af verdens farligste virksomheder som nabo.

Hvis der sker en ulykke med radioaktivt udslip, kan store områder bliver forurenet med strålingsfarlige stoffer. Det kan betyde, at befolkningen skal tvangsforflyttes, at kræft eller andre strålingsskader vil ramme titusinder af mennesker, og at landbrugsarealer og bygninger bliver ubrugelige i måneder eller år. Forureningen vil nok være størst tæt ved værket, men radioaktivt nedfald kan ske over store områder.

Når værket er nedslidt, vil et højradioaktivt monument blive stående under bevogtning i generationer – hvis man da ikke vælger at bryde over 15.000 m³ radioaktivt beton og stål ned og fjerne det. Men ingen har prøvet at gøre det, og ingen ved hvad det koster!

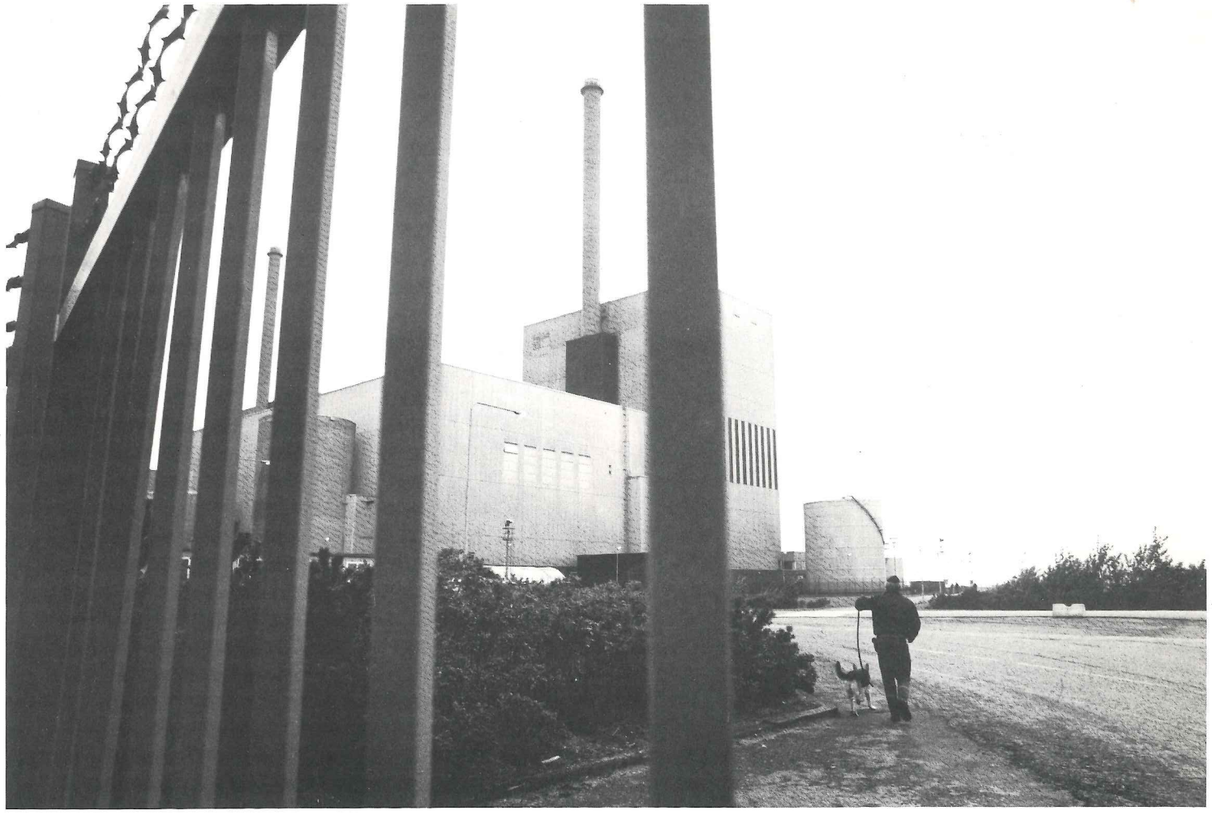

Atomkraften har fremtiden bag sig. Alligevel presser regeringen, elværkerne, Risø m.fl. på for at indføre den. Problemerne taler imidlertid deres tydelige sprog.

Affaldsproblemerne er ikke løst. Intet land har fundet et sted, hvor højradioaktivt atomaaffald kan deponeres betryggende. De danske elværker påstår ganske vist efter få års undersøgelser, at en salthorst på Mors er egnet. Men danske geologer mener, at disse undersøgelser er helt utilstrækkelige, og en vurderings-gruppe under miljøstyrelsen siger klart: "Gruppen kan ikke tilslutte sig elværkernes konklusion om, at højaktivt affald på betryggende måde kan deponeres i en dansk salthorst."

Atomkraft er ikke sikker – den er farlig. Erfaringerne – også efter ulykken på Tre-Mile-Øen – har vist, at der ofte sker både tekniske og menneskelige fejl på atomkraftværkerne. Uanset hvor meget man gør for at hindre det. Det har adskillige gange været tæt på den helt store ulykke. Sker ulykken i et lille land som Danmark, kan det blive en national katastrofe med lammelse af vigtige samfundsfunktioner, titusindvis af kræftdødsfald og andre sundhedsskader. Det ved vi fra mange Barsebäck-rapporter.

Atomkraften er for dyr. I USA – atomkraftens foregangsland – afbestilles det ene atomkraftværk efter det andet. Også værker som er under opførelse. Siden 1978 er der ikke bestilt et eneste nyt atomkraftværk. Først og fremmest fordi anlægsprisen stiger stærkt – hurtigere end inflationen. Gennemsnitsprisen er over *20 milliarder kr.* for atomkraftværker, der i dag bygges i USA. Energiministeriet arbejder på en rapport om atomkraftens økonomi. Man vil påstå, at atomkraft er økonomisk fordelagtig. Men ministeriets regnestykke er helt urealistisk. Man forestiller sig f.eks., at et dansk atomkraftværk kan bygges i 1990'erne for kun *8 milliarder kr.*

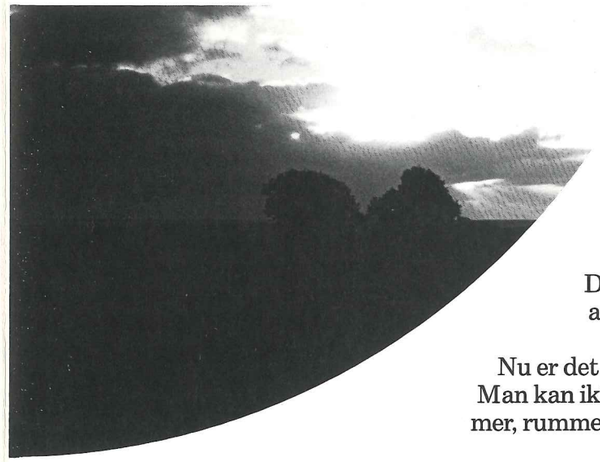

Der er gode grunde til, at flere og flere ikke længere tror på myten om ren, sikker og billig atomkraft. Den seneste meningsmåling fra AIM (maj 1984) viser, at hele 67% af befolkningen nu siger nej til atomkraft. Kun 23% siger ja.

Nu er det på tide, at politikerne ser kendsgerningerne i øjnene. Man kan ikke indføre en energikilde, som giver så mange problemer, rummer så store farer, og som så mange mennesker er imod. Nu må atomkraft tages definitivt af bordet!